

Nr 2 2002

Besök vår hemsida www.foreningsarkiven.a.se

I detta nummer

- Visioner blir verklighet 2003
- Gör vi ett bra resultat. Ordföranden har ordet
- Skandal ämne för arkivens dag
- Årets arkivvecka
- Stjäls det från våra arkiv?
- Handledning för amatörarkivarier
- Den första konferensen om föreningsarkiv

Ordna och Vårda
föreningsarkiven
ges ut av

FÖRENINGSSARKIVEN I
STOCKHOLMS LÄN

Postadress

Landstingsarkivet
Box 4151 141 04 Huddinge

Besöksadress

Björnkullav. 14
Flemingsberg
Tel. 737 27 37
Fax 737 27 99
Mobil 0733-86 41 27

Hemsida: www.foreningsarkiven.a.se

E-post: info@foreningsarkiven.a.se

Ansvarig utgivare: Uno Sköld

Redaktion: Arnold Härmark
Hans Österberg

Visioner blir verklighet 2003

Konferens på Runö kursgård

Voteringsgruppen, skulptur på Runö kursgård av Sven Lundqvist

Föreningen (FSL) styrelse och dess arkivkonsulent Inger Gustafsson-Seife samlades för en två-dagars konferens på Runö kursgård. Syftet var att planera för nästa års verksamhet

Föreningen har visioner. Det gäller att förverkliga dem med de relativt små resurser, som föreningen förfogar över.

Alla föreningars handlingar skall förvaras tryggt

Överst på listan över visioner finns den som säger att alla föreningars arkivhandlingar skall vara tryggt förvarade, registrerade och tillgängliga för forskning. Denna vision är naturligtvis främst en vision, inte alltför möjligt att genomföra i detta livet. Men - och det är viktigt att

konstatera - den anger ett mål att sträva mot.

Vad skall då vår strävan bestå av? Föreningen har planer - närmast - för 2003..

Först en beståndsinventering

Innan något kan göras, måste föreningen få veta vilka föreningar, som har arkiv och hur deras arkiv ser ut. S.k. beståndsinventeringar avses tjäna detta syfte. Föreningens arkivkonsulent har därför under våren gått igenom de flesta av länets hembygdsföreningar, 111 stycken. Några kvarstår för höstens arbete. Nästa steg gäller länets många idrottsföreningar, som har betydande och viktiga samlingar av arkivalier. Dessa inventeringar sker i samråd

Ordföranden har ordet

Gör vi ett bra resultat?

Hur vet man att man lyckas med den verksamhet man bedriver? Har man lyckats när man har fått ansvarsfrihet för verksamhetsåret? I en ideell organisation kan kanske detta räknas som lyckats- Personligen tycker jag dock inte att ”ansvarsfriheten” är en bra värdemätare för att man lyckats. Ett årsmöte kan även ge godkänt till ett halvbra resultat. En annan värdemätare är viljan från anslagsgivande myndigheter att ge anslag till verksamheten. Här måste vi visa att vi fyller kriterierna för anslagen.

Men hur mäter vi nu att vi fyller kraven för en bra verksamhet? Våra stadgar anger målen för verksamheten. I verksamhetsplanen; som antas av års-

mötet, anges visioner och även mera konkreta arbetsuppgifter som skall klaras av under verksamhetsåret. Men hur blir resultatet av vårt arbete? Hur mycket lokalt föreningsmaterial har under det sista året lämnats in till föreningsarkivet i kommunen? Har under året någon kontakt skett från kommunens föreningsarkiv till föreningslivet om arkivfrågor? Har från distriktsorganisationernas sida skett någon motsvarande kontakt. Har under året skett någon forskning i kommunens föreningsarkiv?

Våra kontaktytor har hittills varit distriktsorganisationer, lokala föreningsarkiv och kommuner. Vi måste få hjälp den vägen för att få ut vårt budskap. Men hur lyckas vi? En värdemätare för oss kunde vara en årlig redovisning ex över antalet nya arkivbildare i kommunen och antal forskningar som har skett. Vi har orsak att återkomma i den här frågan.

Med vänlig hälsning
Uno Sköld

(visioner forts.)

med Stockholms läns Hembygdsförbund och Stockholms Idrottshistoriska förening.

FSL ger råd

Varje förening med arkiv, som behöver råd, är välkommen att ta kontakt med FSL:s arkivkonsulent.

Det framkom emellertid att under den beståndsinvente-

ring, som gällde hembygdsföreningars arkiv att en del föreningar hade särskilda behov eller önskemål om hjälp med sitt arkivarbete. Dessa kommer att få en inbjudan att delta i arkivkurser.

Det finns en viktig kategori föreningar, som har ett extra stort behov av hjälp. Dit hör våra invandrarföreningar. De kan antas vara ovana vid organiserat

föreningsliv. FSL kommer därför att ta kontakt med dem för att erbjuda rådgivning, kanske främst i form av kursverksamhet.

Nästa år firar Riksidrottsförbundet sitt hundraårsjubileum. Då gäller det för dem att ha ordning på sina arkivhandlingar. Där behöver vi vara med och hjälpa till med beståndsinventeringar och kurser.

Skandal, skandal...

Finns det skandaler gömda i våra arkivalier? Det beror kanske på vad man menar med skandal. Det som sågs som en skandal vid förra sekelskiftet är kanske inte alls skandalartat i våra dagar.

Nykterhetsföreningar ett exempel?

Nykterheten var i varje fall en allvarlig fråga för hundra år sedan. Vad man nu smålar åt, skapade starka känslor på den tiden. Detta kan nog utläsas i många protokoll från nykterhetsföreningarnas möten. Ordet "skandal" var nog inte långt borta när föreningens funktionärer talade om den stackars föreningsmedlem, som ertappats på sta'n med svajande gång och märkbar andedräkt.

Skandaler kan vara spännande, rörande och helt beroende av tiden. Många är intressanta och förtjänar att visas upp för en publik.

Skandaler är ämnet för årets "arkivens dag" den 9 november.

Årets arkivvecka.

Vår arkivkonsulent var där

Inger Gustafsson-Seife

Den första arkivveckan någonsin gick av stapeln i Lund i april. Den har hämtat sin modell från Museiveckan, som samlar Sveriges museifolk till ett årligt möte. Meningen är att arkivveckan skall bli något liknande.

Hur gick det? Jo, 400 personer kom från Sveriges alla olika arkivsektorer. Frågor, som gällde IT dominerade. IT skulle mer och mer bli allmänhetens väg in i arkiven. En gemensam internet-portal efterlystes. I likhet med vad som händer i Storbritannien kunde nätverk mellan regionala och lokala arkiv, bibliotek och museer byggas upp.

Politiker fanns på plats och ställdes till svars. En slutsats från deras sida var att arkiven med sina organisationer måste göra allt för att synliggöra sig och därigenom få ökade resurser.

En rad prominenta personer deltog i veckan: Kommunstyrelsens vice ordförande i Lund Tranje Danielsson. Ordföranden i Riksarkivets styrelse Åke Pettersson. Nordiska Museets chef Christina Mattsson m.fl.

De lokala värdarna för arrangemanget, som genomfördes i Lunds stadshall var Landsarkivet i Lund, Malmö stadsarkiv och Skånes arkivförbund.

En rad arkivföreningar var representerade:

AAS = Arkivrådet-arkivanställda i staten

FALK = Föreningen arkivanställda i landsting och kommun

FA = Folkrorelsernas arkivförbund

NLA = Näringslivets Arkivråd

SASS = Svenska Arkiv i Samverkan för Synlighet

Stjäls det från våra arkiv?

På samlarauktioner börjar material cirkulera med tvivelaktigt ursprung. I pressen har uppmärksammats stölder av kartmaterial mm. Speciellt lär brev och inlagor skrivna av berömda personer vara åtråvärda. Hur behåller vi dom i våra arkiv? Frågor kring detta tema kommer att uppmärksammas av SKAS, som kommer att anordna seminarier i ämnet.

Handledning för amatörarkivarier

Ordning i arkivet - dokumenthantering för föreningar är namnet på vår nya handledning. Vi har tagit fram en handledningspärm för dig som arbetar med dokument - och arkivfrågor, antingen i en lokal förening eller i en distriktsorganisation. I pärmen finns information om vad man kan gallra och vad man bör spara,

vilken lagstiftning som gäller för en föreningsarkiv, hur man ordnar och förtecknar arkiv och hur man förvarar detta på bästa sätt. Även nya medier berörs. En diskett med förteckningsmall i Word medföljer. Handledningen vänder sig till nybörjare och kräver inga förkunskaper om arkivfrågor. Den kan beställas genom kansliet.

Föreningsbrev B

Den första konferensen om föreningarkiv

Jag hamnade på en konferens om föreningarkiv, det var den första i sitt slag.

Vi var ett tiotal personer samlade denna dag.

Dagen började med fika och sedan inledde Kerstin Söderman konferensen med att presentera Föreningarkiven i Stockholms Läns (FSL) organisation och verksamhet.

Därefter tog Uno Sköld vid och pratade om insamling av föreningars arkiv. Vi fick i två grupper diskutera hur man kan motivera föreningar att vilja förvara sina handlingar i arkiven. Det blev en hel del diskuterat och många bra idéer.

Efter en trevlig lunch fick vi en presentation av Urban Johansson angående Arkivregister Stockholms Län (ASL).

Behovet för gemensamma träffar för föreningarkiv finns och kanske har vi nu även startat ett informellt nätverk?

Angelica Horder

Konferensens syfte var att skapa ett kontakt- och samarbetsforum. Vid denna första konferens träffades 12 deltagare representerande 8 arkiv. Många uppslag kom fram hur man kan få in föreningsmaterial till arkiven. Bl.a. poängterades att det är bättre att få in ett ordnat arkiv än inget alls. En förbisedd grupp att bearbeta är pensionärsföreningar. Förutsättningarna för arbetet

är mycket olika för olika medlemsrepresentanter. Kommunarkivarier från större kommuner jämfört med styrelserepresentanter från arkivföreningar. Deras verksamhet är inte direkt jämförbara. Det kan ändå vara viktigt att träffas för erfarenhetsutbyte. Urban Johansson uppmanade till att man kontaktar FSL innan man drar igång olika projekt eller kampanjer. FSL kanske kan ge stöd och hjälp.

Förslag från deltagarna

Kontakta pensionärsföreningar. De har även kontakter med andra föreningar.

Information vid Arkivens dag, Kulturens dag, Slätterdagar, Kulturnatt.

Föreningarnas egna tidskrifter

Hemsidor

Visa upp lokalerna

Vad får arkivet i gengäld?

Kanaler för information:

Lokaltidning

Utställningar

Samarbete med skolan

Broschyr

Föreningslivets historia kan lånas

Föreningarkivens basutställning om föreningslivets historia lånas ut kostnadsfritt till medlemmar. Passa på att utnyttja möjligheten t ex vid årsmöten, kurser, Öppet Hus etc. Utställningen består av 3 aluminiumramar med sammanlagt 6 skivor samt 3 toppskyltar. Den är c:a 2 meter bred utfälld och c:a 2,3 meter hög med toppskyltar. Spotlights ingår. Dessutom finns 2 extraramar att låna för den som vill komplettera med en egen utställning. Bokas genom kansliet.

Stockholms Stadsarkiv

bygger om och lokalerna på Kungsklippan evakueras i maj 2002 till hösten 2003. Forskarexpeditionen kommer att finnas på Riksarkivet i Marieberg

Föreningarkiven i

Stockholms län, som har sitt kansli på Kungsklippan flyttar till Landstingsarkivet i Flemingsberg under ombyggnadstiden.